

Stefan Zellner, Visoka šola za gradbeništvo Regensburg
 Petra Pferdmeiges, Visoka šola za gradbeništvo Regensburg
 Alexandra Gomse, Visoka šola za gradbeništvo Regensburg

2. **Kozjansko 2000 – dediščina za prihodnost**, predstavitev etnološke raziskovalne delavnice ter mednarodnih programov Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, ki se navezujejo na zavarovano območje Kozjanskega regijskega parka

Helena Rožman, Kozjanski park

dr. Božidar Jezernik, predstojnik Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo

Tadeja Primožič, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo

Peter Simonič, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo

dr. Mirjam Mencej, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo

Boštjan Kravanja, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo

Meta Kastelic, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo

3. **Popis ptic Kozjanskega parka in predstavitev tematske številke Acrocephalus**

Vesna Zakonjšek, Kozjanski park

Tomaž Jančar, DOPPS

4. **Projekt obnove starih travniških sadovnjakov**

Franc Kotar, strokovni vodja nacionalnega projekta

Bernard Goršak – predstavitev projekta v Kozjanskem parku

Pri vseh projektih je bil izpostavljen njihov pomen za izdelavo celostnih strategij ravnanja z dediščino na zavarovanem območju Kozjanskega regijskega parka.

Predstavitve so bile zaokrožene z okroglo mizo o dediščini kot sestavini razvoja "Človek - dediščina - politika" (koordinatorski Franci Zidar, direktor Kozjanskega parka). Sodelovali so:

- Stane Peterlin, MOP, Uprava za naravno dediščino;
- Zvezda Delak Koželj, Ministrstvo za kulturo, Uprava za kulturno dediščino;
- Simona Križaj, Ministrstvo za drobno gospodarstvo in turizem;
- dr. Živa Deu, Fakulteta za arhitekturo;
- prof. dr. Božidar Jezernik, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo;
- Tomaž Jančar, DOPPS;
- Bernard Goršak, Kozjanski regijski park;
- Helena Rožman, Kozjanski regijski park.

Glasbena dejavnost

Glasbene prireditve v Kozjanskem regijskem parku so lani že šestič potekale pod skupnim nazivom **Glasbeno poletje na gradu Podsreda**. Program se deli na koncertni in pedagoški, oba pa pomenita tudi priložnost za predstavitev vrhunskih glasbenih izvajalcev. Tovrstna ponudba obogati kulturno življenje ne le Kozjanskega, ampak tudi celjske in posavske regije oz. osrednjega slovenskega prostora.

Gostili smo komorne zasedbe, vokalne skupine in orkestre, ob tem pa so potekale tudi študijske in seminarske prireditve. Program koncertnih prireditev v Kozjanskem parku v minulemu letu:

12. maj Klarisa M. Jovanovič in Venio Dolenc
 27. maj MePZ Lesično-Pilštanj dirigentka: mag. Mojca Volavšek
 3. junij Camerata Carniola
 17. junij Komorni zbor AVE dirigent: Andraž Hauptman
 30. junij MePZ Bistrica ob Sotli in MePZ "Bilka" iz Bilčovsa na Avstrijskem Koroškem
 12. julij koncert slušateljev seminarja za violino
 14. julij koncert Zagrebskega kvarteta saksofonov, Tatjana Ognjanovič, Dejana in Nine Prešiček
 21. julij koncert slušateljev seminarja za klasični saksofon
 4. avgust Glarner Madrigalchor in St. Galler Klaviertrio dirigent: Niklaus Meyer

avgust Coral Brasilia dirigentka: Elena Herrera

25. avgust koncert slušateljev seminarja za pozavno

4. september Nordbayerischer Jugendblasorchester dirigent: Ernst Oestreicher

Drugi članki ali sestavki/1,25

Helena Rožman

EVIDENTIRANJE IN DOKUMENTIRANJE ANONIMNE PODEŽELSKÉ STAVBNE DEDIŠČINE NA OBMOČJU KOZJANSKEGA REGIJSKEGA PARKA

Poročilo o izvedbi projekta v letu 2000

I. Uvod

Potem ko smo leta 1998 zainteresirane izobraževalne in druge pristojne institucije iz Slovenije in Bavarske podpisale pismo o nameri, smo leta 1999 začeli in v letu 2000 nadaljevali izvajanje projekta Evidentiranje in dokumentiranje anonimne podeželske stavbne dediščine na območju Kozjanskega regijskega parka. Projekt finančno podpirata Svobodna dežela Bavarska in Republika Slovenija in je sestavni del programa bavarsko-slovenske mešane komisije.

V mednarodni, bavarsko-slovenski projekt, ki ga organizirata Kozjanski park in bavarsko-slovensko društvo, so vključeni Visoka tehniška šola iz Regensburga in obe slovenski univerzi.

II. Udeleženci

V delavnici, ki je potekala med 2. avgustom in 29. septembrom 2000, je sodelovalo dvanajst študentov arhitekture in gradbeništva iz Visoke tehniške šole iz Regensburga in Fakultete za arhitekturo v Ljubljani.

III. Strokovno vodstvo

Delo študentov na terenu je usmerjala strokovna skupina, ki so jo sestavljali Hubert Bauch, dipl. ing., višji konservator v pokoju, Klaus Löffler, dipl. ing. arch., in Roland Benke, dipl. ing. arch., ki je na začetku delavnice predstavil pilotni del projekta, izveden v letu 1999. S strani Kozjanskega parka smo v projektu sodelovali direktor Franci Zidar ter etnologinji Jelka Pšajd in Helena Rožman. Z ljubljanske Fakultete za arhitekturo je spremljala potek dela na terenu dr. Živa Deu, ki se je najbolj posvečala prevodu slovarja strokovnih terminov – "glosarja", ki je bil izdelan v okviru pilotnega dela projekta.

K sodelovanju so bili povabljeni tudi Zavodi za varstvo kulturne in naravne dediščine iz Celja, Novega mesta in Ljubljane ter Uprava za kulturno dediščino RS. Delo na terenu sta občasno spremljala etnologa konservatorja, Božena Hostnik in Dušan Strgar iz ZVNKD Celje in Novo mesto.

Med pripravami in izvajanjem projekta smo v Kozjanskem parku organizirali več sestankov s pristojnimi strokovnimi službami in z vodji projekta, da bi jih seznanili s potekom dela ter hkrati začrtati smernice za naslednja leta.

IV. Metoda dela

Na podlagi analize pilotnega projekta, ki je bili izveden predlani, je bila metoda dela na terenu v letu 2000 delno modificirana:

1. Posebna skupina opravlja kategorizacijo vseh stavb v izbranem območju in na podlagi te je bilo določeno nadaljnje delo na posamezni lokaciji.
2. Dopolnjen je popisni vprašalnik, tako da zbrani podatki omogočajo rabo rezultatov projekta za pripravo strokovnih podlag za vpis v Zbirni register dediščine.
3. Fotodokumentiranje je izvedeno le na objektih, ki so bili "obdelani" v okviru izbranih kvadrantov.

Med izvajanjem projekta so vsak ponedeljek in četrtek zjutraj v slovensko-bavarski hiši, kjer so bili tudi delovni prostori, potekali strokovni kolegiji, ki so se jih lahko udeleževali tudi zunanji opazovalci (strokovna javnost).

Delo v projektu:

1. Kategorizacija stavb

Opravljen je bil ogled vsakega objekta v izbranem kvadrantu. Vzpostavili smo tudi stik s stanovalci oz. lastniki. Celotno zavarovano območje je bilo že v prvem letu razdeljeno v kvadrate s površino kvadratnega kilometra. Na teh t. i. "planskih kvadratih" bo temeljil celoten popis dediščine. Stavbe so bile vpisane v načrt položaja kvadrantov (TTN 1 : 5000) z različnimi barvami:

- modra - zgodovinska stavba,
- zeleno - tradicionalna stavba,

fotodokumentacija anonimne stavbne dediščine Fotodokumentation der anonymen laendlichen Architektur	kraj/Ort Vetrnik	objekt/Objekt Scheune	hiša/Haus 6	š/Nr. 2	datum 22.08.2000	Index Balkenverbindung	negativšt 3.002.7
							

fotodokumentacija anonimne stavbne dediščine Fotodokumentation der anonymen laendlichen Architektur	kraj/Ort Vetrnik	objekt/Objekt Scheune	hiša/Haus 6	š/Nr. 2	datum 22.08.2000	Index Süden von SV	negativšt 3.001.35
							

rdeča - nova stavba,

rdeča v modrem okvirju - stavba s historičnimi elementi,
 bela s črnim križem - razvalina ali podrtja stavba.

2. Opis stavb, ki vsebuje opis fasade, etaže oz. etaž, strehe, fizičnega stanja, uporabo ter inventar, je bil izdelan na enotnih opisnih formularjih. Za posebne detajle so bile izdelane dodatne skice. Posebno pomemben in koristen je bil pri tem delu slovar strokovnih terminov, ki je omogočil enoten opis.

3. Skiciranje stavb

Risbe v merilu 1 : 100 so bile izdelane na risalni karton v velikosti DIN A 3. Praviloma je bil izrisan tloris in prerez stavbe, pri čemer so bile vpisane tudi najpomembnejše mere.

4. Fotodokumentiranje

Vsaka evidentirana in opisana stavba je bila tudi fotodokumentirana. Izdelani so posnetki fasad, celotne situacije in pomembnih oziroma izbranih detajlov.

5. Kabinetno delo

Gradivo, ki je bilo izdelano na terenu, je urejeno v fasciklih, najprej po krajih in potem po hišnih številkah. Sestavljen je bil pregled celotne vsebine (opisni in dokumentacijski del).

6. Zaključna dela

Podatki iz opisnih formularjev so bili vneseni v računalnik in izpisani z enotnim layoutom. Shranjeni podatki so vsakemu fasciklu dodani v obliki diskete.

Delovne faze 1-5 so bile opravljene od 2. avgusta do 22. septembra v Sloveniji, delovna faza 6, pa od 11. do 29. septembra v

Regensburgu.

V. Območje raziskave

Projektna skupina je v letu 2000 delala v naseljih Pavlova vas, Blatno, Dednja vas, Koprivnica, Mrčna sela, Veliki Kamen, Vettnik, Pišece, Podgorje, Podsreda, Gradišče, Lastnič in Ješovec. V letošnjem delu projekta je bilo obdelanih 24 planskih kvadrantov. Če k temu dodamo delo iz leta 1999, dobimo površino 31 kvadratnih kilometrov, kar predstavlja 16% celotnega zavarovanega območja Kozjanskega regijskega parka. Popisno gradivo - gre za 51 fasciklov (in 9 fasciklov s fotodokumentacijo), hranimo na upravi Kozjanskega regijskega parka.

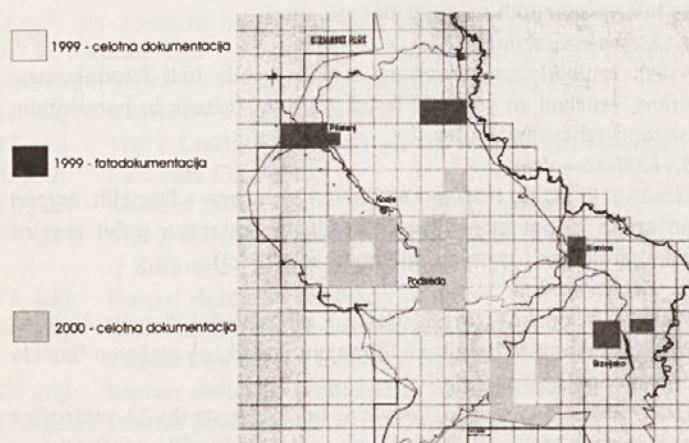
Pregled po naseljih in občinah (1999, 2000):

z.št.	naselje	katastrska občina	krajevna skupnost	občina	kvadrant
1	Bračna vas Pot na Zalce Sodarska pot Drenovec pri Bukovju	Veliko trgovišče	Bizeljsko	Brežice	1
2	Lastnič	Klanjec	Kozje	Kozje	1
3	Križe	Veliko trgovišče	Pečice	Brežice	1
4	Pišece	Veliko trgovišče	Pišece	Brežice	4
5	Trebče	Klanjec	Bistrica ob Sotli	Bistrica ob Sotli	3
6	Vettnik	Kozje	Kozje	Kozje	6
7	Blatno	Veliko trgovišče	Pišece	Brežice	1
8	Brezovec pri Polju	Klanjec	Polje ob Sotli	Podčetrtek	2
9	Gradišče	Veliko trgovišče	Podsreda	Kozje	1
10	Gradišče	Klanjec	Podsreda	Kozje	3
11	Dednja vas	Veliko trgovišče	Pišece	Brežice	1
12	Ješovec	Klanjec	Kozje	Kozje	1
13	Lastnič	Klanjec	Kozje	Kozje	1
14	Koprivnica	Kozje	Koprivnica	Krško	1
15	Vojsko	Kozje	Podsreda	Kozje	1
16	Mrčna sela	Kozje	Koprivnica	Krško	1
17	Pavlova vas	Veliko trgovišče	Pišece	Brežice	2
18	Podsreda	Veliko trgovišče	Podsreda	Kozje	1
19	Podsreda	Klanjec	Podsreda	Kozje	1

VI. Predstavljanje in promocija

Program je bil skozi razstavo dvakrat predstavljen na Visoki tehniški šoli v Regensburgu in enkrat na Upravi Kozjanskega regijskega parka v Podsredi ter na X. konferenci Ljudska arhitektura Alpe Adria, v Gozd Martuljku.

Potek projekta so spremljali tudi v slovenskih in nemških časopisnih

Karta: Prikaz obdelanih kvadrantov

in elektronskih medijih. Zapise hranimo v hemeroteki Kozjanskega parka.

VII. Rezultati

1. Celovit pregled stavbnega fonda in dokumentiranje objektov, prepoznavnih kot stavbna dediščina ali kulturni spomenik. Metoda dela je lahko tudi vzorčna.
2. Pridobivanje kvalitetnih strokovnih podlag za vnašanje podeželske stavbne dediščine v upravljavski načrt zavarovanega območja Kozjanskega regijskega parka.
3. Dvig zavesti o pomenu, vrednosti in možni rabi dediščinskega stavbnega fonda med lokalnim prebivalstvom.
4. Promocija zavarovanega območja v slovenskem in mednarodnem merilu.
5. Vzpostavljanje novih partnerstev med Slovenijo in Bavarsko na strokovni in neposredni osebni ravni.
6. Iniciranje novih raziskovalnih programov (Kozjansko 2000 - dediščina za prihodnost; Filozofska fakulteta - Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo).